

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ОДЛУКА

Представка број 84712/17

Миодраг МИРКОВСКИ и други

против Србије

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора 3. децембра 2024. године у саставу:

PeeterRoosma, *председник*,

DianaKovatcheva,

Матеја Ђуровић, *судије*,

и OlgaChernishova, *заменица секретара одељења*,

Имајући у виду:

представку (број 84712/17) против Републике Србије, коју је Суду по члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Конвенција) поднело 6. децембра 2017. године пет држављана Србије, чији су релевантни подаци наведени у приложеној табели (у даљем тексту: „подносиоци”) и које је заступала госпођа С. Јонкић, адвокатица из Београда;

одлуку да се о притужби на неуједначену праксу домаћих судова обавести Влада Србије (у даљем тексту: Влада), коју заступа њена заступница, госпођа З. Јадријевић Младар, и да се притужбе подносилаца по чл. 13. и 14. Конвенције прогласе неприхватљивим;

запажања странака;

Након већања, одлучује као што следи:

ПРЕДМЕТ СЛУЧАЈА

1. Овај предмет се првенствено односи на притужбу подносилаца на неуједначену праксу домаћих судова.
2. Подносиоци су 2011. године покренули поступак против свог послодавца, тражећи накнаду за рад у ноћним сменама. Првостепени суд у Пожаревцу је 17. марта 2014. одбио њихов тужбени захтев, при чему је ову пресуду потврдио Апелациони суд 28. априла 2015. године. Пресуда Апелационог суда достављена је подносиоцима 8. маја 2015. године. Судови су, у суштини, утврдили да је зарада подносилаца већ укључивала повећање за рад у сменама, те су се позвали на релевантне прописе с тим у вези.
3. Подносиоци су 18. маја 2015. године поднели Уставном суду уставну жалбу, притужујући се да је домаћи закон неправилно примењен и да су одлуке домаћих судова биле арбитрарне.

4. Подносиоци су 8. септембра 2015. године поднели допуну уставне жалбе, прилажући пресуду Апелационог суда у Београду од 19. августа 2015. године. Том пресудом је потврђена првостепена пресуда у корист неких других запослених у истом предузећу, при чему им је досуђена накнада за рад у сменама.

5. Подносиоци су 19. децембра 2016. године поднели још једну допуну уставне жалбе, у којој су се притуживали да је пракса домаћих судова неуједначена. Поново су се позвали на пресуду од 19. августа 2015. (видети горе наведени став 4).

6. Уставни суд је 22. јуна 2017. године одбацио уставну жалбу подносилаца и позвао се на своју ранију одлуку од 20. октобра 2016. године коју је донео у вези са истим питањем. Суд је поновио да је у тој одлуци утврдио да су пресуде усвојене у вези са истим чињеничним и правним стањем, које су имале исто образложење као и пресуде на које су се притуживали подносиоци, имале детаљно и јасно образложење и да су засноване на уставно прихватљивом и непроизвољном тумачењу релевантног закона. Суд није нашао разлог да одступи од тих налаза у случају подносилаца. Суд је такође утврдио да је притужба подносилаца на неуједначену праксу од стране домаћих судова изнета неблаговремено. Тачније, истакао је да је пресуда Апелационог суда достављена подносиоцима 8. маја 2015. године, а да су они први пут поднели своју притужбу у том погледу у својој допуни уставне жалбе поднетој 8. септембра 2015. године (видети горе наведене ст. 2. и 4). Суд се позвао на члан 84. Закона о Уставном суду, који прописује да се уставна жалба може изјавити у року од 30 дана од дана достављања оспорене одлуке.

7. Подносиоци су се притуживали на основу члана 6. Конвенције да је пракса домаћих судова неуједначена и да су њихове пресуде, укључујући решење Уставног суда од 22. јуна 2017. године, биле произвољне и без образложења.

ОЦЕНА СУДА

А. Наводна неуједначена пракса домаћих судова

8. Влада је навела да подносиоци нису благовремено истакли своју притужбу на неуједначену праксу домаћих судова пред Уставним судом, те да су стога пропустили да на одговарајући начин исцрпе делотворна домаћа правна средства.

9. Подносиоци су тврдили да су благовремено поднели притужбу Уставном суду, али да је тај суд одбио да је испита у меритуму.

10. Релевантна начела у погледу исцрпљивања домаћих правних средстава наведена су, на пример, у предмету *Communauté genevoise d'action syndicale (CGAS) против Швајцарске* ([ВВ], број 21881/20, ст. 138–44, од 27. новембра 2023. године). Конкретно, члан 35. став 1. захтева да притужбе које се намеравају накнадно поднети у Стразбуру треба да буду поднете одговарајућем домаћем телу, барем суштински, и у складу са формалним захтевима и роковима утврђеним домаћим законом (видети *Вучковић и др. против Србије* (претходни приговор) [ВВ], број 17153/11 и 29 др., став 72, од 25. марта 2014. године и извори цитирани у истом). Када подносилац не испуни ове услове, његову или њену представку у начелу треба прогласити неприхватљивом због неисцрпљивања домаћих правних средстава (*ibid*).

11. Враћајући се на овај конкретан случај, Суд примећује да у својој првој уставној жалби, поднетој 18. маја 2015. године, односно у законском року, подносиоци нису изнели своју притужбу на неуједначену праксу домаћих судова ни изричито нити суштински (видети горе наведени став 3). Стога је поприлично разумљиво да Уставни суд није по сопственој иницијативи испитао наведено питање (видети *Вучковић и др.*, горе цитирано, став 82). Подносиоци су први пут изнели своју притужбу у вези са тим у својој допуни уставне жалбе од 8. септембра 2015. године (видети став 4. горе), која је заиста поднета више од 30 дана након што им је оспорена пресуда уручена и стога ван рока од 30 дана који је прописан домаћим законом (видети став 6. *in fine* горе). Према томе, ова притужба се мора одбацити на основу члана 35. ст. 1. и 4. Конвенције због неисцрпљивања домаћих правних средстава.

Б. Наводна произвољност и недостатак образложења у домаћим одлукама

12. Суд понавља да обично не преиспитује питања као што је тежина коју национални судови придају датим доказима или налазима, односно оценама који су пред њима на разматрању. Суд не би требало да делује као суд четвртог степена и неће доводити у питање пресуду националних судова према члану 6. став 1, осим ако се њихови закључци могу сматрати произвољним или очигледно неразумним (видети *Vochan против Украјине* (бр. 2) [ВВ], број 22251/08, став 61, ЕСЉП 2015).

13. У светлу целокупног материјала који поседује, Суд сматра да су подносиоци могли да изнесу своје аргументе пред судовима, који су понудили јемства наведена у члану 6. став 1. Конвенције и који су се бавили тим аргументима у одлукама које су биле прописно образложене и непроизвољне (видети ст. 2–6. горе), укључујући и решење Уставног суда, који се, у вези са уставном жалбом поднетом у законском року (видети горе наведени став 3), позвао на своју ранију одлуку по истом питању, поновивши своје образложење (видети горе наведени став 6). Из тога следи да је ова притужба неприхватљива према члану 35. став 3(а) Конвенције као очигледно неоснована и да мора да се одбаци у складу са чланом 35. став 4.

Из ових разлога, Суд, једногласно,

Проглашава представку неприхватљивом.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаном облику 16. јануара 2025. године.

OlgaChernishova

заменица секретара

Peeter Roosma

председник

Додатак

Списак подносилаца:
Представка број 84712/17

Бр.	Име подносиоца представке	Датум рођења	Држављанство	Место становања
1.	Миодраг МИРКОВСКИ	1968.	српско	Пожаревац
2.	Дејан БЛАГОЈЕВИЋ	1968.	српско	Пожаревац
3.	Владоје ГРУЈИЋ	1966.	српско	Пожаревац
4.	Зоран ЈЕВРЕМОВИЋ	1955.	српско	Пожаревац
5.	Слађан МАРИНКОВИЋ	1967.	српско	Пожаревац